

ΕΙΣ ΤΟ ΘΕΟ

(Ποίησης χριστιανική).

Τὸ σπλαχνικό σου βλέμμα ἀφ' τὸν αἰθέρα
 Λυπῆσόν με καὶ γύρισε σ' ἐμένα,
 Ἀγάπη, πίστι, ἀθάνατε πατέρα,
 Τὰ στῆθη μου διψοῦν τὰ φλογισμένα.

Πάψε τὴν πάλιν, πάψε τὴ φοβέρα
 Καὶ κάμε νὰ πιστέψω εὐθύς σ' ἐμένα,
 Κάμε με ν' ἀγαπήσω αὐτὴ τὴ σφαῖρα
 Ὅπου τὰ νιάτα μῶχει μαγαμένα.

Λάβε γιὰ μέ τὸ δύστυχο ἐσπλαχνία,
 Καὶ δόσε μου, πατέρα μου, βοήθεια
 Καὶ μιὰ στιγμή ἀφ' τὴν πρώτη μου ἡλικία.

Διῶξε ἀπὸ μέ τὴν παγωμένη ἀλήθεια,
 Ποῦ χίλιους πόθους κλειῶ μέσ' ἔς τὴν καρδιά
 Καὶ δὲν τρέφω μιὰ ἐλπίδα μέσ' ἔς τὰ στῆθηα.

Η Ο Μ Ο Ρ Φ Ι Α

(Ποίησης πολυθεϊστική).

"Ἄν οἱ θεοὶ τ' Ὀλύμπου μόνο ζοῦνε
 Ἐστὴ μαγικὴ τοῦ τραγουδιοῦ ἁρμονία
 Κι' ἀφ' τὸν αἰθέρα πλεῖα δὲν κυβερνοῦνε
 Τὸν ἥλιο καὶ τ' ἀδάμαστα στοιχεῖα,

"Ἄν χοροὶ ἔς τοὺς ναοὺς δὲν ἀντηχοῦνε,
 "Ἄν δὲν καπνίζῃ ἢ ἄφθονη θυσιά,
 Ὅμως ἔς τὸν κόσμον ἀκόμη κατοικοῦνε
 Μόνο οἱ θεαὶς κ' ἢ ἀθάνατη ὁμορφία.

Κ' ἐγὼ πολίτης κόσμου παναρχαίου
 Τ' ἀγνὸ εἰδωλὸ μου νὰ λατρεύω ξέρω
 Καὶ νάμαι δούλος πάντοτε τ' ὠραίου,

Κι' ἂν τρέχω ἔς τὸ ναὸ σου, ἀρχαία θεά μου,
 Ἐκατόμβη δὲν ἔχω νὰ προσφέρω,
 Μὰ θὰ θυσιάσω ἔμπρός σου τὴν καρδιά μου.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΘΕΑΣ

"Σ τὸ ναὸ τῆς θεᾶς γονατισμένος
 Στέκω βουδὸς μ' ὀλόγυρτο κεφάλι,
 Καὶ δένδρες κάνω, πάντα τρομασμένος,
 Νὰ πάψῃ τὴν ὀργὴ τῆς τῆ μεγάλης.

Μονάχος ζῶ κι' ἀπὸ τὸν κόσμον ξένος,
 Κι' ἀφ' τῆ στιγμή π' ἔμπρός ἔς τὰ θεῖα τῆς κάλλη
 Ἐγεῖνα λειτουργὸς ἀφωσιωμένος,
 Χαράς αἰγὴ δὲν εἶδα νὰ προσβάλῃ.

Ἄλλ' ἢ θεὰ δὲν παύει τὸ θυμὸ τῆς
 Καὶ φλόγες ἀφ' τὰ μάτια τῆς σκορπáει,
 Κ' ἐγὼ τρομάζω μόνος ἔς τὸ πλευρὸ τῆς.

Φαρμακερὰ στέλνει ἔς ἐμέ τα βέλη,
 Ἐκατόμβαις, θυσίαις περιφρονάει,
 Ἀνθρώπινα κορμιά μονάχα θέλει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΛΟΓΙΑ ΧΑΜΕΝΑ

Ἀγαπητέ μου,

Τὸν περασμένο μῆνα κήθησα κ' ἔγραψα μερικὰ
 γιὰ τὸ Συμβολισμό. Κατόπι συλλογίστηκα πῶς τὸ
 κακὸ δὲν εἶναι αὐτοῦ μοναχά. Κι' ἂ δὲ βαριέσαι,
 ἄκουσέ με πάλιν, κι' ἄς εἶναι χαμένα τὰ λόγια μου.
 Χαμένα ὄχι γιὰ σένα, μὰ γιὰ κείνους ποῦ ἔπρεπε
 νὰ τὰ συλλογίζονται μοναχοὶ τους.

Ἄν εἴτανε νὰ μὰς ρωτήξουνε σήμερα ποῖος
 φταίει ποῦ εἶναι σάπια ὅλα στὸν τόπο μας, καλλή-
 τερη ἀπάντηση δὲ θάχαμε παρὰ: Ἡ Μίμηση.
 Γιὰ συλλογίσου το μιὰ στιγμή: Ἀπὸ τῆς στιγμῆς
 ποῦ ἀνασήκωσε κεφάλι τὸ ἔθνος καὶ ζήτησε νὰ μι-
 μῆθῃ τοὺς Ἀρχαίους, ὡς τώρα, ποῦ μιμᾶται τάχα
 τοὺς Παρισιάνους, βρῆς, ἂν μπορῆς, ἓνα πρᾶγμα ποῦ
 ἔκαμε ἀπὸ δική του φιλοτιμία ἢ ἔμπνευση. Πάρε
 τὸ Σύνταγμα! ἔλεινὸ μετὰφρασμα ἀπὸ τὸ Ἀγ-
 γλικὸ, ἔλεινὸ ἐφαρμοσμένο, μ' ἔλεινὸ ἀποτελέ-
 σματα. Πάρε τὴ μουσικὴ ὄλη φράγκικη, γιατί τῆ
 δική μας, κι' ἂν τῆ μελετήσανε δυὸ τρεῖς, κανέναν
 δὲν τὴν ἀνάπτουσε, μήτε μιὰ ἰδέα τῆς πρόσθεσε.
 Τῆ γλώσσά μας: ἡ μισῆ μὲ τὸ συμπάθειο «ἀρχαία»
 κ' ἡ μισῆ, παραπάνω ἀπὸ μισῆ, φράγκικη. Λέξω
 παραπάνω ἀπὸ μισῆ, ἐπειδὴ ὁ νοῦς μῆς γλώσσας
 εἶναι κάτι παραπάνω ἀπὸ τὸν τύπο. Τῆ φιλολογία
 μας: Ὡς τὴν ὥρα διαβάσαμε μετὰφρασμένα ρο-
 μάντσα, τώρα βγαίνουν κάτι παραμυθάκια τοῦ τό-
 που, καὶ σὰς παραιτοῦν τίς συδρομές τους βροσι
 προτιμοῦνε νὰ διαβάσουν παρακειμένους μὲ τὸν
 ἀναδιπλασιασμό, κι' ἄς εἶναι καὶ ξαναμασήματα.
 Ἐκεῖνοι πάλιν ποῦ δὲν ξαναγράφανε φράγκικα, ξα-
 νάγραψαν ἀρχαῖες ἐλληνικὲς ἱστορίες, πραγματεῖες,
 τραγωδίαι, καὶ κωμωδίαι, δηλαδὴ δὲ μιμηθήκαναι
 Φράγκους, μὰ μιμηθήκαν τοὺς ἀρχαίους! Τί κα-
 τάλαβαν, Κύριος οἶδε! Βλέπουν τὰ βιβλία τους
 στὸ χαρτί τυπωμένα, τυπωμένα ὅμως στὴ συνεί-
 δηση τοῦ λαοῦ — αὐτὸ ποτὲς δὲ θὰ τὸ χαροῦν!
 Κι' ὁ λαὸς εἶναι πολὺ φρόνιμος ποῦ δὲν τοὺς δια-
 βάζει. Ἀρκετὰ κουράζεται ὁ λαὸς νὰ κερδίσῃ τὸ
 ψωμί του. Αὐτὸς θέλει νὰ διαβάσῃ καὶ νὰ τὸ πάρῃ
 ὁ νοῦς του μέσα τὸ διάβασμα καθὼς παίρνει καθετὶ
 ποῦ ἐπιθυμῆ. Ὅχι νὰ σπουδάξῃ διάβάζοντας. Αὐτὸ
 σὰ μεγάλα ἔθνη γίνεται ἀκόμη ὀλιγώτερον γιὰτὶ
 ὁ καιρὸς ἐκεῖ εἶναι ἀκόμα πολυτιμότερος.

Τὸ ὅτι ἔγεινε ὁ ρωμαϊκὸς ὁ νοῦς ἓνα εἶδος ἀντί-
 λαλος μέσα στὸν κόσμον, καὶ μὰς βγάζει φωνὲς ποῦ
 δικῆς του δὲν εἶναι, καταντᾷ, μὰ τὴν ἀλήθεια,
 πρόβλημα ψυχολογικὸ, κι' ἄλλου δὲ μπορῶ νὰ τᾶ-
 ποδώσω παρὰ στὰ ἔρημα τὰ χρόνια τῆς σαλαβιάς,
 τότες ποῦ καθετὶς γινόντανε ὁ Ρωμαῖος, γιὰ νὰ
 γλυτώσῃ τὸ βασανισμένο κορμί του. Καὶ πρέπει
 τότες νὰ δούλεψε ὁ γνωστὸς ὁ νόμος τοῦ Δαρβίνου,
 ἀνάποδα. Μείνανε μερικοὶ ἀληθινοὶ πατριώτες στὰ
 βουνὰ καὶ μὰς ξεσκάθωσαν, εἶναι ἀλήθεια. Μὰ τὰ
 ψυχικὰ σημάδια τῆς ψεύτικης ἐκείνης ζωῆς, ποῦ δικὸ
 μας τίποτις δὲν εἶχαμε, ἐξὸν ἀπὸ τὴ θρησκεία, ποῦ
 κι' ἂν εἶχαμε, νὰ τὸ ξεστομίσουμε δὲ μπορούσαμε,
 μόνο μιλοῦσαμε κατὰ τὴν ὁρῆξιν ἄλλων, ποῦ μαθαί-

Ἀνά τὸν Ἐλικῶνα

ναίμε ἀπὸ μωρὰ πικιδιά πῶς νὰ πνίγουμε τὴν ἀτομικότητα, κι ὄχι μέσα σὲ καθάριο νερὸ, μόνο μέσα σὲ λάσπη πηχτὴ, αὐτὰ ὅλα καὶ χίλια ἄλλα ποὺ εἶναι δουλειὰ τοῦ φιλοσόφου ἱστορικοῦ νὰ μᾶς τἀναλύσῃ, — ποῖο μαχαίρι ἢ ποῖο τουφέκι, ποῖος ἀγῶνας μποροῦσε νὰ τὰ ζετινάξῃ ἀπὸ πάνω μας!

Τὴν ἀληθινὴ τὴν ἐλευθερίαν δὲν τὴν ἔχουμε ἀκόμα, τοῦ κάκου. Σήμερα μᾶς σκλαβώνει ὁ Φράγκος, ἀπαράλλαχτα καθὼς μᾶς ἐσκλάβων' ἄλλοτες ἕνας ἄγας, ἕνας δοῦκας. Ἡ ψυχὴ μας δὲν τὰ ξέμαθε τὰ ταπεινὰ ἐκεῖνα μαθήματα. Χρόνο πᾶς στὸ χρόνο, αἰῶνα πᾶς στὸν αἰῶνα, ὁ νόμος τοῦ Δαρβίνου μᾶς τὴν ἔσβυσε τὴν πρωτοτυπία, τὴν ἐλεύθερη κ' ἰδιαίτερη ἐνέργεια τῆς ψυχῆς ποὺ μᾶς δίνει ἐθνικὸ χαρακτηριστῆρα. Κ' ἐθνικὸς χαρακτῆρας μας σήμερα εἶναι ἡ Μίμησις, τὸ μόνο συστατικὸ ποὺ δὲ μᾶς πειράξῃ ἢ σκλαβιά, μὰ καὶ μᾶς τὸ μεγάλωσε, καὶ μᾶς τῶκαμε τέλειο.

Γι αὐτὸ νὰ μὴ θυμῶνουμε καὶ πολὺ ὅταν διαβάζουμε πῶς τὸ δεῖνα πρᾶμα εἶναι ἔτσι, ἐπειδὴ τὸ εἶπε ὁ τάδε Εὐρωπαῖος σοφός. Καὶ πῶς ὁ ποιητὴς πρέπει νὰ πλάθῃ τὰ ἔργα του ἔτσι, ἐπειδὴ αὐτὸ εἶπε κι ὁ Ἀριστοτέλης καὶ πῶς ὁ τόπος μας πρέπει νὰ κυβερνηθῇ ἔτσι, ἐπειδὴ αὐτὸ κάμνουν καὶ στὴν Ἀγγλία. Καὶ χίλια ἄλλα.

* Ἄς μὴ θυμῶνουμε, ὄχι. Ἄς λυπούμαστε, ἄς τῶχουμε βαρὺ καημὸ ποῦ δεντρὶ στὸν τόπο μας νὰ φυτρώσῃ δὲ φαίνεται δυνατό, γιατί τὰ λαγκάδια του στείρεψαν. Στείρεψαν τὰ λαγκάδια του, κι ἂ δὲ βρεθῇ Μωῦσῆς νὰ μᾶς ξανακάμῃ τὸ θῆμα του, θὰ καταντήσῃ νὰ μᾶς κατεβάσουνε φοβερὸ ποταμὸ ἀπὸ τὰ Μπαλκάνια. Καὶ τότες δὲ θὰ μᾶς μένη μήτε ἡ Μίμησις.

Ὁ φίλος σου
Α. Ε.

ἈΝΑ ΤΟΝ ἘΛΙΚΩΝΑ¹ ΒΑΛΛΙΣΜΑΤΑ

Ἴδου δὲ πῶς οἱ Νορθηγοὶ ἀπαθανατίζουν τὴν πτωχὴν, ἀλλ' ἀνδρείαν καὶ ἐντιμὸν κόρην.

Ἡ νέα Βότχηλδ ψάλλει μ' εὐμορφῇ φωνή,
ὁ βασιλέας θ' ἀκούη μέσα ἀπ' τὴ σκηνή.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Εἶν' ἄρπα αὐτὴ, εἶνε κιθάρα ποῦ λαλεῖ;
ὅλη τὴ νύχτα ἐδῶ ἀκούεται καλή.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Οὔτε κιθάρα, οὔτε ἄρπα τραγουδεῖ.
φωαῖα ψάλλει ἕνα εὐμορφὸ παιδί.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Σ τοὺς δούλους λέγει ὁ βασιλέας, νὰ σὲ ἰδῶ,
τὴν νέα Βότχηλδ νὰ μοῦ φέρετε ἐδῶ.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Ὁ δούλος πάει τὴ νέα βρίσκει κοπελιά,
ἦλθα γιὰ νὰ σὲ πῶ ἀπὸ τὸν βασιλέα.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Μὲ στέλλει ὁ βασιλέας κοπέλα μου καλή,
ἐς τὴ χρυσομένη σάλα του σὲ προσκαλεῖ.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Τὴ Βότχηλδ χίλιοι πιάνουνε διαλογισμοί,
τί νὰ τὴν θέλῃ ὁ βασιλέας τέτοια στιγμή.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Φίλιππε, σὺ ἀδελφέ μου, σὴκω μιὰ σταλιά,
πᾶμε μαζί ὡς μέσα ἐκεῖ ἐς τὸ βασιλιά.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Τί νὰ τοῦ ἦρθε τῶρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέα!
Ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ νὰ τοῦ κρατῶ σημαία.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Γοργὴ πετάχθηκε ἐς τοῦ ἀλογοῦ τὴ σέλα,
ὄλοι θαυμάζουν τὴ πεντάμορφη κοπέλα.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Ἐμβαίνει ἀπὸ τὴ θύρα, σκύβει, χαιρεταίει,
ἄς ζήσῃ ὁ βασιλέας, τί θέλει κι ἄγαπαίει.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Ὁ βασιλέας σκοντάει πρὸς αὐτὴ τὸ θρόνο,
κίτσε Βοτχηλδὴ μιὰ στιγμοῦλα μόνο.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Λαλεῖ στὸν ἕνα ὑπηρέτῃ σὺν ξαφτερί,
τ' ὀλόχρυσό του τάβλι μέσα ἐδῶ νὰ φέρῃ.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Ἐπαίξαν πρώτη, δεύτερη καὶ τρίτη ἡμέρα,
Ὁ Φίλιππος κι αὐτὸς ἐκάθητο κει πέρα.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Τοῦ κέρδησεν εἰς τὸ παιγνίδι πάντα μιὰ χαρὰ,
δάση, βουνά, λειβάδια ὠραῖα, δροσερά.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Τοῦ κέρδησε τὴν περικεφαλαία, τὸ σπαθί,
τοὺς τόσους θησαυροὺς ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ χωρισθῇ.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Σηκῶθ' ἐπάνω ὁ βασιλεὺς γελᾷ, γελᾷ πολὺ,
καλὸ παιγνίδι τοῦτο, μὰ τὴν πίστη μου λαλεῖ.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Πολὺ χρυσάφι σῶγω μᾶνα σὲ γωνιά κρυφή,
νὰ σοῦ τὸ δῶσω, φίλιωσε, γι' αὐτὴ τὴν ἀδερφή.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Δι' ἄνδρα ἐγὼ δὲν ἐλογάριασα κανένα,
ποῦ γι' αὐτὴ τὴν ἀδερφή χρυσάφι θῆδιδε σ' ἐμένα.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Τραχάει τὸ σπαθί του τὸ χρυσὸ κι ἀστραφτερό,
ἐμπρὸς ἐς τὴν κόρη τὴ πτωχὴ τὴν σφάζει ἐς τὸ φτερό.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Τὴ δούλα τῆς ἡ Βότχηλδ ἐρωτᾷ, ἐσύ,
ἐσύ ξεύρεις νὰ κάμῃς τὸ φαρμακερὸ κρασί;
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.

Καὶ βέβαια μπορῶ καὶ κάμω το σὲ κάθε μιὰ μεριά,
καθὼς μὲ τῶγε μάθει μιὰ πολυξερὴ γρηά.
Ψάλλει ὁ κύκνος, κύκνος ἀπ' ἄλάργα ψάλλει.